

6

2013
9. årgang

Fjæreposten

menighetsavis for Fjære

Så enkelt og stille
kom Gud til vår jord...

Så er vi her igjen. Nok en gang står vi overfor utfordringen å gjøre rede for, for oss selv og andre, hva det er vi egentlig holder på med disse dagene i slutten av desember. Skjønt i slutten av desember er vel i beste fall en underdrivelse. Julemarsipanen er i ferd med å gå ut på dato og hurlumheien har alt pågått i uker, for ikke å si måneder.

Det er den kristne kirke som sitter på svaret om hva jul er og hvorfor vi feirer. Vi skal markere og minne hverandre på at Gud steg inn i menneskenes verden som et nyfødt barn og påbegynte et liv i et menneskes skikkelse. Hva hadde han her å gjøre? Han kom for nedkjempet det onde, med kjærlighet. Gud selv, i Jesu skikkelse, gjennomlevde et menneskeliv uten å falle, slik du og jeg gjøre det daglig, uten å la seg friste til å gjøre noe som kunne skade en annen. Tvert imot ofret han til slutt seg selv for at du og jeg skulle gå fri fra følgene av vårt ufulle liv og vesen.

Hvordan? Ved å følge ham, og ta til oss det han lærte.

Han kom med lys inn i vår, på så mange vis, mørke verden. Jeg skal ikke begi meg inn i debatten om den perfekte jula, men bare nøye meg med å konstatere at det er vanskelig for et gjennomsnittlig vestlig menneske å fatte det store og gledelike ved julens opprinnelige innhold. Vi har det så greit her at en nesten ikke kan ha det bedre... Eller kanskje jo, hvis vi får litt mer penger å rutte med og får litt flere av våre drømmer oppfylt, så kanskje vi kan gjøre paradiset enda deiligere?

Vi kan godt tenke oss å bli gamle og få leve lenge i landet. Derfor er det bortimot umulig for oss å forstå at noen mennesker lengter etter utfrielse, lengter etter den tilværelsen Jesus fortalte om, hvor ondskap ikke lenger finnes. Det er ikke her i verden. Mitt rike er ikke av denne verden, sa han, da Pilatus sto foran ham og ikke forsto hvordan Guds, den allmektiges sønn, kunne være så «likegyldig» i møte med en mulig brå og voldsom død. Mennesker på andre deler av kloden vår har for lengst gitt opp håpet om å få et verdig, godt, trygt og levelig liv i denne verden. De vet at det finnes ikke håp her. Men de har et sterkt og levende håp om at det venter dem en annen tilværelse hos Gud. Kanskje var det også derfor det var de utstøtte og fattigste og usleste stilte i samfunnet, den gangen utenfor Betlehem, som først fikk de gode nyhetene om at Gud var kommet til menneskene, og han kom til dem først. En liten del av verdens befolkning har nesten klart å skape seg sitt eget paradisi, og nesten klart å lure seg selv til å tro på sin egen livsløgn. Innimellom sprekker idyllen, og alskens dritt spruter ut og forteller hva paradiset er bygget på. Fasaden sprekker og tilsynelatende både vellykkede og deilige mennesker avles all ære og stråleglans. Og på samme tid er det sant at det finnes både drittsekker og gode forbilder både blant rike og fattige, vellykkede og mislykkede. Vi lever alle i den samme mørke verden hvor ondskaper herjer i oss og med oss. Det er ikke alltid så synlig, og mye ser pent ut, men begynner en først å skrape i overflaten er det egnet til å skremme både en selv og andre hva en kan oppdage av mørke og falskhet i mennesker og strukturer i samfunnet.

Alt det visste Gud om da han lot Jesus tre inn i vår verden, og Jesus visste det da han satset på tolv menn for å bringe Guds rike og budskapet om en endelig seier over det onde, ut til jordens ender. Og han gav livet sitt for dem. Han visste de ville lykkes og mislykkes, at deres etterkommere ville trække i salaten, men også gjøre noe riktig. Selv om han ikke er her tar et fysisk daglig oppgjør med maktmennesker og tjenere for det onde, så er han her, representert ved etterfølgere, som tro mot et oppdrag, forteller den samme historien videre til nye generasjoner. Om at Gud tente et lys i mørket. Derfor skinner det fremdeles av den egentlige jula. Derfor finnes det forstøtt lys i det mørkeste mørke. Derfor finnes det mennesker også i denne verden, som etter beste evne og med Guds nådige hjelp, prøver å være lys i mørket, og gjøre denne verden litt bedre for noen andre enn dem selv. Av samme grunn er også denne verden så fæl som den ofte viser seg å være, så djevelsk ond, fordi ondskapens tjenere vet at det er her og nå det gjelder å spille sine kort, at en dag er det slutt. En dag skal det onde for evig og alltid miste sin makt.

Derfor blir også mye av innholdet i vår julefeiring for simpelt skrammel å regne. Det det handler om er å bringe lys der hvor mørket rår og kjærlighet der hvor ondskaper rår. Det kan virke puslete og nytteløst, men håpet om en fremtid uten ondskap holder oss oppe. Og for mange mennesker er det ene og alene takket være at noen stadig er opptatt av å bringe lys og kjærlighet, at tilværelsen her er til å holdt ut.

Derfor skulle vi kanskje skrelle av julefeiringen alt annet, og kun holde fast ved den ene tanken: Vi skal tenne lys i mørket. Det ville være en riktig og moderne fortsettelse av hendelsene utenfor Betlehem hin mørke natt, å la lyststrefte fra himmelen skape lys i mørke og la det bli jul i 2013 også.

Derfor er «Lys i mørke» tema for årets julenattinn i Fevikhallen, den 10. i rekken.

Peer Rodal Haugen,
redaktør

Døpte i Fjære menighet

Jesus og barna (Mat 19,13-15; Mark 10,13-16)
«De bar også spedbarna til Jesus for at han skulle røre ved dem. Da disiplene så det, ville de vise dem bort. Men Jesus kalte dem til seg og sa: «La de små barn komme til meg, og hindre dem ikke! For Guds rike hører slike til. For lig, jeg sier dere: Den som ikke tar imot Guds rike likesom et lite barn, skal ikke komme inn der.»

Lijla Marie Cederkvist Wilhelmsen
Døpt i Fevik kirke 25. august

Rachel Thomassen
Døpt i Fevik kirke 25. august

Sam Githmark Wilson
Døpt i Fevik kirke 25. august

Sebastian Wilson
Døpt i Fevik kirke 25. august

Leon Djupesland-Klemmetsen
Døpt i Fjære kirke 27. oktober

Maja og Ailo Baust
Døpt i Fjære kirke 27. oktober

Sigurd Svantesen Ohme
Døpt i Fjære kirke 27. oktober

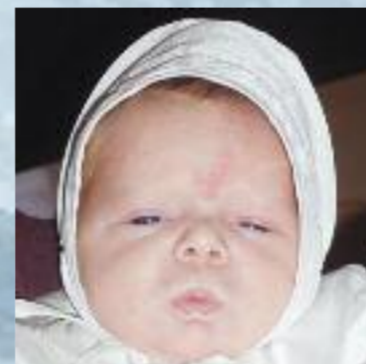
Sondre Fjære Støle
Døpt i Fjære kirke 3. november

Hannah Bjugan
Døpt i Fjære kirke 17. november

Jakob Haraldsvik Haugen
Døpt i Fjære kirke 17. november

Marius Skripeland
Døpt i Fjære kirke 17. november

Emilian Finnevolden Andersen
Døpt i Fjære kirke 1. desember

Nathalie Håkedal
Døpt i Fjære kirke 1. desember

Olav Halsør Moen
Døpt i Fjære kirke 1. desember

Biskopens juleandakt

Betyr vi noe?

Betyr vi noe som mennesker? Det er et grunnleggende spørsmål. Historien om Maria og Josef som vandrer til Betlehem og Jesusbarnet som blir født i en stall, er en vakker fortelling. Den tåler å gjentas gang på gang. Ingen jul uten den fortellingen. Men den er også noe mer enn en tradisjon og en god fortelling: Den er Guds svar på spørsmålet mennesker til alle tider har stilt: «Betyr vi noe for Gud?»

Juleevangeliet viser meg hvor langt Gud var villig til å gå for å vise sin kjærlighet mot oss mennesker. Vi tror at Jesus var til for verden ble skapt. Han var fra evighet sammen med Gud Fader og Den Hellige Ånd. Julenatt forlater Jesus sin trone i himmelen, og kommer inn i vår verden. Som det står i en gammel hymne i det nye testamentet. «Da han sto fram som menneske, fornedret han seg selv.» (Fil 2,7f)

Gud blir som en av oss. Han fødes ikke i et palass, men i en stall. Det er de fattige gjeterne, de med et litt frynsete rykte som først får høre nyheten av englene. Noen dager gammel blir han flyktning og må rømme til Egypt. Han lever slik vi gjør med både gleder og

sorger. I julesangen «En krybbe var vuggen» synger vi om denne veien han gikk ned til oss.

*Han kom fra Guds himmel,
Gud selv var han lik
Men Jesus ble fattig,
og jeg er blitt rik*

Nedstigningen stopper ikke der. Jesus gikk lenger enn å stige ned fra himmelen. Han som selv er Gud, var villig til å ofre mer. Han gikk så langt det er mulig å gå. Til slutt dør han frivillig på et kors. Korset var ikke resultatet av at Jesus ble misforstått, men det var hele tiden Hans plan. Det går en linje: «Fra krybben til korset, gikk veien for deg.»

Men det er en viktig side til ved denne fortellingen vi må få med oss for at vi skal forstå dybden og konsekvensene. Englene forteller til hyrdene på marken: «Se, jeg kommer med bud om en stor glede, en glede for hele folket. I dag er det født dere en Frelser. Han er Messias, Herren.»

Fortellingen sier meg at: Jesus ikke bare viste at han var villig til å fornedre seg, den viser oss at han gjorde det for

hver minste lille skapnings skyld, det vil si også for min skyld. Jesu ble fattig for at jeg skulle bli rik. Slik åpnet han porten til himlen for oss.

*Så enkelt og stille
kom Gud til vår jord
Så høyt er jeg elsket
av Jesus min bror.*

Julehøytiden feirer vi til minne om Guds svar på spørsmålet: Betyr vi noe? Jeg ønsker dere en velsignet julehøytid!

Stein Reinertsen
Biskop i Agder og Telemark

Mangler penger til nye salmebøker

Leder for menighetsrådet i Fjære, Egill Tesaker, kan opplyse at det er Kirkelig fellesråd som har ansvar for innkjøp av salmebøker. Så langt er det bare Fjære kirke som har fått nye bøker. Salmebøker til de øvrige i kirkene i kommunen sto i kommunens budsjettforslag for 2014, men er nå strøket, forteller Tesaker. Dermed kan det bli en stund til bøkene blir å se i de andre kirkene. Inntil videre må de klare seg med visning på storskjerm.

Menighetsrådet i Fjære diskuterte et forslag om «gi en salmebokaksjon» som vi skrev om i forrige nummer av Fjæreposten, men vedtok å prioritere å fokusere på å få styrket givertjeneste til barn- og ungdomsarbeidet.

Storgaten 31   Tel. 370 41400
ÅPENT: Man-Ons 09-17   Tor-Fre 09-19   Lørdag 10-16

Se, barna går foran, glad, i flokk

Hvert år blir alle barnehagene i Fjære sokn invitert til **julevandring**er i Fjære kirke eller i Fevik kirke. Nå har vi nettopp hatt nesten en uke med tre vandring om dagen.

Ingunn Metveit Olsen
tekst & foto

Det er moro og givende arbeid for oss som jobber i menigheten. Dessuten er det hyggelig å få så god kontakt med alle barnehagene i området. De er veldig positive til disse vandringene, og har forberedt barna ved å øve på julesanger samt funnet frem

kostymer til gjetere, engler, Josef og Maria.

Keiser Augustus spilles av presten eller kateketen. Barna får være med på en vandring med flere stopp på veien mot Betlehem, og får oppleve juleevangeliet ved å være delaktige. Hos Keiser Augustus blir barnehagebarna skrevet inn i manntallsboka, slik som Josef og Maria når de banker på døren og spør om å få hus-

gangen for mer enn 2000 år siden. Vi får tre barn til å være de tre vise menn, og de får klær, krone på hode og gavene gull, røkelse og myrra som de skal bære med seg på reisen. Vi får møte engelen Gabrielle som får med seg noen små engler til å øve på å si: «Frykt ikke!» og synges «Åre være Gud». Deretter kommer vi til gjetterne på Betlehemsmarkene. De som var fattige, og som ingen likte. De får besøk av engler som kommer med bud om en stor glede: Et barn er født! På veien mot Betlehem tenkes adventskransen, og vi får være med Josef og Maria når de banker på døren og spør om å få hus-

rom. Men dessverre er det ingen plass for dem i herberget, men de kan få bo i en stall. I Fevik kirke er det satt opp en liten stall, med sauer, krybbe og Jesus-barn. Her i stallen kommer først gjetterne på besøk for å hylle det lille kongebarnet som er født, deretter kommer også de vise menn med sine flotte gaver. Og vi kan få lov til å undre oss litt over hvor rart og fantastisk det var at Jesus ble født i en stall blant esler og kuer, og ikke på et slott.

Fjæreposten har fått lov til å ta bilde av to av barnehagene som var med på julevandring i år. De er fra Lille-Gull og Solstrålen barnehage.

I år var de til sammen 31 barn og 8 voksne som fulgte oss på vandringen. De hadde med seg flotte engledrakter med vinger, og andre hadde gjetterkostymer. Vi kunne høre tydelig at disse barna hadde øvd mye på forhånd, for de kunne sangene, og til og med opptil flere vers. Vi ser at når barnehagene er godt forberedt, blir opplevelsen og forståelsen enda større for barna.

Tusen takk for i år! Vi gleder oss allerede til å møte alle barnehagene igjen til påskevandring!

Adventssamling for 5-åring

Den siste mandagen i november var alle som fylte 5 år i løpet av 2013 invitert til Fevik kirke til en adventssamling. Det ble en hyggelig stund med mye fin sang og musikk, dramastykke, møte med dukkene Frank og Fia, pynting av «juletre» (barne- og ungdomsarbeider Ingvild Wangensteen Limm) hvor vi også lærte hva pynten betydde. Til slutt fikk alle utdelt hver sin musikkDVD med julemusikk: «Deilig er den himmel blå» med Solveig og Bjarte Leit-haug. Det er første gang vi deler ut denne i Fjære menighets trosopplæring. Mens vi prøvetittet på et par av musikkvideoene, koste vi oss med pepperkaker og klem-tiner.

Victoria Handaa og Mille Jørgensen er to av femåringene som koste seg i Fevik kirke. Her holder de stolt frem DVD'en sin.

Dersom det er noen som ikke hadde anledning til å komme på denne samlingen, kan musikkdvd'en hentes på menighetskontoret.

DÅPSSKOLE-START
Vi minner også om dåpsskole for alle som begynner på skolen til høsten.
Opptatt på familiegudstjeneste 19. januar 2014 kl. 11.00 i Fjære kirke eller kl. 17.00 i Fevik kirke. Deretter følger tre ettermiddagssamlinger, og en gudstjeneste som avslutning på dåpsskolen.
Husk påmelding til menighetskontoret tel.: 37 09 01 18 / 37 09 01 13 eller
E-post: imo@grimstad.kirken.no
Se mer info: www.fjæreposten.no.

Gud gjør opp ned

Jeg tror aldri vi har vært så tidlige ute med å henge opp julepynten som i år. Ungene var så ivrige på å få opp julestjerna, syv-armeren og en lysende snømann, at de kom opp noen dager før 1. desember. Vi har også en kirke som lyser som vi pleier å sette frem i jula, og også i år kom den på plass oppå stereoanlegget. Min datter på to år var veldig fascinert av denne kirka, og måtte stå på stolen sin en lang stund og studere den. Hun kommenterte korset på toppen, og folka som kom gående og satt i slede foran kirka. «Der er mamma, og der er pappa, og storesøster og storebror og jeg,» forklarte hun og pekte. «Der inne synger vi kyrie (kyrie) eleison.» (Herre, miskunn deg over meg)

Jeg tror barn skjønner og får med seg mye mer enn vi tror, og i alle fall mer enn vi trodde før. Det sier de på helsestasjonen også, når vi kommer der. De forteller der at det de spurte om på førskolekontrollen tidligere, kan de spørre om på 2-års kontrollen eller på 4-års kontrollen nå. Man tenkte ikke over at det faktisk var noen 2 år gamle barn som kunne navnet på fargene.

Jesus var opptatt av barna. Han sa at de minste var de største, og de siste skulle bli de første. På søndagsskolen har de temaet: Opp-ned, denne høsten. Hver gang synger de sangen om at Gud gjør opp-ned på ting. Og det er helt riktig. Gjetterne på Betlehemsmarken, de som var fattige og som ingen likte noe særlig, var de første som fikk høre den gode nyheten om at den lille kongen var blitt født. Jesus, verdens frelser ble født i en stall og ikke på et slott, slik de vise menn trodde. Hans mor var en fattig ung jente, som ikke engang var gift da hun fikk høre av engelen at hun skulle bli

med barn ved Den hellige ånd. Jesus velsignet barna og han snakket med kvinnene. Både kvinner og barn hadde lav status i samfunnet. Han spiste sammen med tollere og syndere, og omgikk både prostituerte og spedalske. Den siste påsken kom Jesus ridende inn i Jerusalem på en eselfole, og ikke en stor hvit hest, slik en konge egentlig pleide å gjøre. Han var en fredskonge, og ikke en krigsfyrste som folket forventet. Han døde på et kors, noe som også var uventet, selv for de nærmeste vennene til Jesus. Jesus gjorde ikke det folk forventet.

Gud gjør litt opp-ned på ting. Men når det er sagt, må vi også huske på at det var ikke bare de syke, spedalske, prostituerte og fattige som Jesus var sammen med. De vise menn fra Østen var antagelig rike, Peter var en vanlig fisker, Lukas var lege, Paulus var skriftlærd og dyktig og nidkjær i sitt arbeid. Derfor kan vi være trygge på at Gud er glad i alle slags mennesker, og ønsker at vi skal følge ham. Det er det som er det beste for oss.

*Og finner du ham i krybbens ho
Som hyrder så, som hyrder så,
Da eier du nok til freidig å do
Og leve på, og leve på.*

(Fra sangen:
Nå vandrer fra hver en
verdens krok)

Ha en velsignet julehøytid!

Ingunn Metveit Olsen
menighetspedagog

BIBEL quiz

- Hva het moren til døperen Johannes?
1. Elisabeth
X. Maria
2. Hanna
- Lenge før Jesus ble født hadde en profet sagt: «Se, din..... kommer til deg.» Hvilket ord mangler?
1. Tjener
X. Konge
2. Frelser
- Betlehem ligget litt sør for...?
1. Tyrus X. Jaffa 2. Jerusalem
- Engelen sa til gjetterne på Betlehemsmarken: «Frykt ikke! Jeg kommer til dere med bud om en stor.....» Hvilket ord mangler?
1. gave
X. glede
2. nyhet
- Hvem var de første som kom på besøk til Jesus-barnet i stallen?
1. hyrdene
X. de vise menn
2. englene
- Hvorfor ble Betlehem kalt for David's by?
1. Det var der David ble salvet til konge
X. Det var der David ble født
2. Det var der han døde
- Hvilken statsmann sa at han gjerne ville se Jesus?
1. Kvirinius
X. Herodes den store
2. Herodes Agrippa
- Hvor i Bibelen leser vi om de vise menn fra Østen?
1. I Matteus kap. 2
X. I Markus kap. 2
2. Lukas kap. 2

- Riktig svar:
1. Elisabeth
2. Hanna
3. Tyrus X. Jaffa 2. Jerusalem
4. Tjener
5. X. Konge
6. X. Jaffa 2. Jerusalem
7. X. Herodes den store
8. 1. I Matteus kap. 2

støtter lokalt ungdomsarbeid
www.jjuc.no

– trosopplæring i Fjære menighet

Medarbeider

«Det gir mer enn det tar!»

Ingunn Metveit Olsen
tekst & foto

Ulønnede medarbeidere kalles de som arbeider gratis i kirka. Eller det kan hete frivillige medarbeidere. Hvordan er det å være en slik medarbeider i menigheten? Og hvorfor ønsker noen å ta på seg en slik jobb?

Reidun Songe, Ragnhild Veimo Larsen og Lene Halvorsen er frivillige medarbeidere i søndagsskolen på Fevik. De har nettopp hatt en samling med alle søndagsskolebarna, og jeg huker tak i dem og spør dem hvorfor de er med som ledere i dette barnearbeidet.

Reidun Songe, som også er vikar-organist på Fevik innimellom samt sitter i Expressstyret, forteller at hun har vært med i søndagsskolen siden høsten 2010. Den gangen var det snakk om å legge ned søndagsskolearbeidet på Fevik. Vi hadde et møte angående dette, og da kom det opp flere som kunne tenke

seg å drive søndagsskolen videre. Reidun og Lene var blant dem som begynte da, sammen med Inger-Anne E. Vedå, Silje Kristin Knudsen, Hilde Guttormsen, Helene Rypestøl og Anne Christianen. Helene og Anne er fortsatt med som ledere i søndagsskolen, men var ikke til stede da bildet ble tatt.

«Det er givende å jobbe i søndagsskolen. Det gir mer enn det tar», legger Reidun vekt på. Hun mener at det er viktig at hennes og andres barn får lære om kristendom, og at de har et godt tilbud å gå til. Det er vi som foreldre og menighet som må ta ansvar for våre barns trosopplæring.

Søndagsskolelærerne er enige om at Søndagsskolekonseptet som kalles «Sprell Levende» er et god opplegg som virkelig fremstiller troen på en levende måte, og som formidler trosopplæring gjennom kunnskap, bibelfortellinger, dukketeater, film, bøtter, sanger, undring og

formingsaktiviteter. Sprell levende-opplegget er enkelt å forberede for lederne. Alt ligger på nettet, og her er det forslag til formidlingsmåter, sanger, bøtter osv. Det er veldig greit. Men det går allikevel litt tid til disse forberedelsene. Omtrent 2-3 timer til planlegging, fordeling av oppgaver, innkjøp osv. for hver samling.

Ragnhild er nokså ny som søndagsskoleleder. Hun begynte denne høsten, og hadde teksten for første gang denne søndagen. Hun forteller at hun allerede hadde barn som gikk fast på søndagsskolen, og hun var der jo nesten hver gang likevel, så da fikk hun lyst til å gjøre en innsats hun også. Hun sitter også i MUF (menighetsutvalget på Fevik), og er leder for Grimstad speiderne. Så langt synes hun det er veldig fint å være med.

Helene er også leder for småbarnssang som går hver mandag kl. 10.00 på FMU-bygget. Her møter barn fra 1-

6 år til sang, rim og regler, lek og nistesping. Småbarnssang er avsluttet før jul, men starter opp igjen 13. januar.

Anne Christiansen har vært med siden høsten 2010. «Det er Anne som er sjefen», forteller de andre søndagsskolelærerne. Hun har en del å gjøre med organisering, og har en blogg for søndagsskolen som hun oppdaterer, i tillegg til de vanlige forberedelsene til samlingene.

En gang i halvåret er det in-

spirasjonssamlinger for hele Aust-Agder søndagsskolekrets. Dessuten har Fjære menighet en årlig tur for frivillige medarbeidere i begynnelsen av juni hvert år. Ellers vil søndagsskolelærerne nevne at de er spente på basaren de skal ha i februar. Dessuten er det også plass til flere barn på søndagsskolen i Fevik Kirke. Det er nå mellom 15-25 barn på de to søndagene i måneden som det er samling. Velkommen!

Lekprestens små undringer

Jeg har mange ganger sittet fremme i kirka rett før gudstjenesten skal starte og lurt på hva folk sitter og tenker på – sånn rett før gudstjenesten skal begynne. Jeg lar blikket gli sakte over menigheten og undres på hvilke forventninger de har til de neste 75 minuttene. Jeg er ingen tankeleser, så hva som egentlig skjer inni hodene der nede vet jeg ikke. Men om jeg kunne lest tanker, hva ville jeg da sett?

Utenom de vanlige tingene som vi fyller opp hjernen med, så kunne det kanskje være noen som kjente på gleden av å samles i Herrens hus. Noen som lurte på hva det blir det av barnet som føres til dåpen i dag. Andre kjenner kanskje på en skyldfølelse for noe uoppgjort med Gud eller et medmenneske. Og han nederst ved veggene – han ser ut til å ha noe å legge frem for Herren når han senere skal knele ned for å motta brødet og vinen – Jesu kropp og blod.

Når jeg sitter der og tenker blir jeg dratt inn i mine egne tanker når jeg selv sitter i benken og venter. I starten blir det mye om praktiske ting som å legge en slagplan

for ettermiddagen og kvelden – klokke inn de forskjellige tingene som skal skje. Men når det er gjort kan jeg åpne opp for inntrykkene som jeg ser rundt meg, de små lysene, lysene som er tenkt og alteret som er dekket. Og jeg må ta meg selv i å telle hvor mange bilder eller figurer jeg kan finne av Kristus. For hva betyr vel det, om det er tre eller sju? Atmosfæren i rommet kommer på en måte innover meg, mens ordene fra de rundt meg sakte siver bort og til slutt bare er en jevn summing. Blikket mitt fanger opp lysene på alteret som blaffer litt i trekken. I lysenes skinn – i det gul/oransje skinn finner jeg roen som gir meg følelsen av å være nær Gud. Tiden står stille.

Hva er det som skjer når vi setter oss ned i benken før en gudstjeneste og lar tankene fyke hit og dit, for så å roe oss helt ned og bare søke den indre roen – være i Herrens nærhet?

Hva som skjer, sånn rent teoretisk, vet jeg lite om. Men ut i fra uttrykket "på seg selv kjenner man andre" så kan jeg tenke meg at vi er flere som kjenner oss grepet av stunden. Kjenner at vi kan

legge fra oss våre byrder, våre synder ved Jesu kors. Kjenner nåden strømme inn over oss, mens våre mørke sider blir skuffet ut og lagt bak oss. Et øyeblikk av håp – et øyeblikk av himmel.

Jeg blir var av en lyd, en lyd som trekker meg tilbake til dagens gudstjeneste. Det er klokken som slår tre slag – men hvorfor tre? Er det for den treenige Gud? Eller for tro, håp og kjærlighet? Vel, det får lekpresten underes over en annen gang.....nå starte gudstjenesten.

Vidar Øvland er lektor i Fjære menighet, og har tidvis gudstjenester både i Fjære og Fevik kirke. Julaften er han «stand in» for soknepresten.

LEKPREST. Den norske kirke har åpnet for at også personer uten presteutdanning kan fungere i en del presteoppgaver. For mange ser sikkert ordet helt «gresk». En lekprest har ikke teologens formelle kompetanse og fagkunnskap, men er godskjent til å utføre visse presteoppgaver, etter å ha fått en egen opplæring. Et liknende systemet har vi innen rettsvesenet, med lekdommere og fagdommere.

KRUSE SMITH

VI GJØR BYGG FINE

KRUSE SMITH Eiendom

Fra idé til virkelighet

Eiendomsutvikling • Bolig • Næringsbygg

BLI MED PÅ GUTTETUR FOR STORE GUTTER 28.-30. MARS 2014

Denne syvende gangen går fjellskituren i Setesdals austhei.

- Fredag kl 16 reiser vi til Bjørnevann, der vi har leid utleiedelen av Bjørnevasshytta.
- Lørdagen går vi langs kvistet løype til Berdalsbu (ca 16 km) i flott høyfjellsterreng.
- Søndag returnerer vi til Bjørnevann.

Godt kameratskap, god mat, og gode opplevelser. Helge prest gir oss ord for dag og natt. Pris ca 1000 kr. Maks antall 20 stk. Påmelding til Leif på 97594772.

Det er nå du har muligheten, bli med!

Hilsen Turgruppa i Fjære menighet
Jan Midtbø, Helge Prest, Kristen Leifsen og Leif Hodnebrog

Aut. Rørleggerfirma

Rørlegger Liene AS

Fevikveien 34
4870 Fevik

Telefon: 37 25 81 90
Faks: 37 25 81 91

E-post:
post@liene-vvs.no

Åpningstider:

Mandag – fredag:
07.30-15.30

Torsdag: 07.30-17.00

Lørdag: stengt

«Når ein mann blir syke, då flytta jorå sitt sentrum seg akkurat te den sengå kor an har fonne for godt te legga seg ner» (Ajax)

Tre *syke* menn

Sykdom og død er kanskje ikke det man helst velger som samtaleemne like oppunder jul. Like fullt, og nettopp litt derfor, er det det jeg skal snakke med **Runar Røyset, Vigleik Gjesdal og Sverre Halvorsen** om. Kanskje kan deres historier gi håp og mot til noen som går jula i møte med usikkerhet og redsel, fordi noen i nær familie, eller dem selv, er rammet av alvorlig sykdom. De tre har hatt tøffe dager, men de er fortsatt med, og har et godt liv, påstår de.

Peer Rødal Haugen
tekst & foto

Alle tre er de rett rundt 60 år. Alle tre har vært gjennom tider med alvorlig sykdom. Alle tre har måttet tenke tanken på kanskje å skulle dø «før tida». Alle tre er rundt de seksti, og i Norge regner vi det for å være i tidligste laget å «levere inn tøflene». Eller dø, som er det riktige ordet. Og det er det vi skal snakke om, noe av det som rører seg på dypet hos en mann som blir tvunget til å tenke seg at det kan gå mot en tidlig død.

Myten om at menn «ikke kan» snakke om følelser

Myten sier at menn ikke er flinke til å snakke om slikt, om dype følelser. Som i de fleste tilfeller blir det feil å generalisere. Disse tre karene lever ialle fall ikke opp til myten.

– Kjenner dere dere igjen i Ajax's Syge mann?
De tre rister på hodet. Nei. De er ikke slik.

– Kanskje om jeg har fått en flis i fingeren, sier Vigleik.

– Eller ligger nedsylta i influensa, muligens da, sier Sverre.

– Men alle vi tre er kanskje over gjennomsnittet glad i å preike, sier Runar.

Og når det gjelder det de har vært gjennom, og delvis fortsatt står i, så har de prata og fortalt til «alle som gidder å høre på», som de sier.

– Men på et tidspunkt blir du lei av å svare på alle de samme spørsmåla, og særlig når en føler at folk er mer opptatt av hvordan kreften har det enn hvordan jeg har det, kommenterer Runar.

– Noen synes nok også at vi burde se mer syke ut.

Sykdommen

RUNAR fikk beskjed første gang om at han hadde kreft i 2005. Da hadde han hatt magetrøbbel i 10 år. Men det viste seg å være falsk alarm. Det var ikke kreft. Da magesmertene dukket opp igjen i 2007, var han forberedt på at det kunne være kreft, og var pågående overfor legene om hva de lette etter og hva de fant. Runar er egentlig sykepleier, men har i mange år kjørt flyttebil og vært kollega med Vigleik.

– Det ante meg at jeg kunne ha kreft, og jeg visste hva de lette etter. Den dagen jeg fikk beskjed, dreiv jeg og sirkla rundt Paris og prøvde å finne en vei inn. Da ringte telefonen, og jeg fikk vite at undersøkelsene viste at jeg hadde kreft. Kameraten i setet ved siden av spurte hvem som ringte, og jeg fortalte det som det var, at det var beskjed om

at jeg hadde fått kreft. Det gikk greit det og jeg fant veien inn i Paris.

Runar ble operert for svulst i magen våren 2008. Fortsatt har han kreftesvulster i leveren som ikke kan opereres. I tillegg fikk han muskelgikt. Men han kom tilbake i arbeid, og sier at han idag har et godt liv.

– Jeg har uheldigvis kreft, men vil neppe dø av den, men med den, sier han.

VIGLEIK har tidligere blitt operert for prostatakreft.

– Det tok potensen, men det blir kanskje en for sterk historie for menighetsavisa humrer han, på sitt tørrvittige vis.

– Elendigheten startet i 2011. Da ble jeg mer og mer slapp, med difuse symptomer. Jeg gikk til lege i september, men han fant ikke ut noe. Fastlegens diagnose var feil. Vigleik hadde holdt vekt

stabil i 30 år, men nå datt kiloene av ham. Han holdt det gående i jobb fram til jul, men måtte han kapitulere.

– Jeg skulle jobbe i romjula, men måtte ringe sjefen på lille julaften og fortelle at jeg ikke kunne jobbe mer.

– Det var en tung telefon å ta, forteller Vigleik, og blir rørt.

– Jeg fikk en sikker reaksjon etter den samtalen. Men også lettet. Så var det gjort. Fra den dagen gikk det et helt år før jeg var tilbake på jobb.

Men det gikk enda to måneder fra han måtte gi seg i jobben, før noen fant ut hva som feilte ham. Da var det legen på den private mage- og tarmklinikken som tok affære. Og det hastet. Han hadde lymfekreft med full spredning (nivå 4). Uten behandling ville han hatt 2-3 år igjen å leve. Collegiftkuren var knallhard.

– Jeg spydde noe så forferdelig, i uker og måneder, og i perioder fikk jeg all næring gjennom slange.

Giften knekte også immunforsvaret hans. En natt på intensiven på Radiumhospitalet var det nære på han strok med.

– Jeg følte meg snytt for at jeg ikke fikk en sånn nær døden-opplevelse, noe lyst eller varmt. Hele livet har jeg lengtet etter en sånn erfaring, og tenkte; «søren også, nærmere enn dette kommer jeg ikke...» Kuren hans varte lenge etter at alle spor av kreften var borte. Likevel fortsatte behandlingen av frykt for tilbakefall.

– Kommer den igjen, så dør jeg, det vet jeg, sier Vigleik.

SVERRE var blitt tung, og bestemte seg for å slanke seg litt, og gikk regelmessig tur. Han merket ikke at noe var galt, bortsett fra litt magepro-

blem. Kiloa raste av. 20 kilo forsvant våren 2011. Han gikk til legen, men fastlegen fant ikke noe galt, heller ikke lege nummer to. Familie og venner presset på, og da fastlegen ikke foretok seg noe, ba Sverre om å bli sendt videre, og kom til samme lege som Vigleik, på mage- og tarmklinikken. Sverre kan ikke få fullrost denne afrikanske legen, både for faglig dyktighet og for den omsorgen han utviste. Vigleik samstemmer.

Til jul i 2011 fikk han beskjeden. Han hadde kreft i bukspyttkjertelen med spredning til leveren.

– De rundt meg var sikker på at det året hadde vi vår siste jul sammen. Jeg tenkte ikke slik, men de gjorde det. Men jeg så heller ikke, ikke før seinere, hvordan det sleit på dem. Det ble en veldig spesiell jul.

I januar fikk han beskjed

om at han sansynligvis hadde et halvt år igjen å leve.

– Da sa jeg til legen at «det tror jeg ingenting på». Jeg mente at siden svulsten var så stor (10 cm) så måtte jeg ha godt med den lenge, og at at dette utviklet seg langsomt. Legen bare rista på hodet...

Operasjonen var vanskelig og varte i ca 10 timer.

Runar skyter inn:

– Den dagen skulle jeg levere et flyttelass i Oslo, og mor til kunden skulle møte oss. Det viste seg at hun var mage- og tarmkirurg på Ullevål. Jeg spurten henne hvilke utfordringer en sto over for som kirurg når en skulle operere på bukspyttkjertelen. «Alle», svarte hun. Jeg fortalte at jeg hadde en kamerat som skulle opereres på Rikshospitalet denne dagen. «Å, han ja», svarte hun.

– Det er som å sy i en matnet, forteller Sverre.

Da han våknet var 2/3 av magen borte, bukspyttkjertelen, milten og tolvfingertarmen fjernet.

– Da legen fortalte om alt de hadde fjernet, sa jeg til ham at det var to ting de ikke hadde funnet da de rota rundt inni dere: Humøret og livsgnisten! gliser Sverre.

De fire svulstene på levera gjorde de ikke noe med. Da de seinere åpnet ham på nytt, var det seksten svulster, og han ble bare sydd igjen. De kunne ikke gjøre noe. Cellegift fungerte ikke, og han skiftet til behandling i Uppsala, med et radioaktivt stoff som dreper cellene innenfra. Uka for intervjuet vårt fikk han vite at kreftklumpene hadde minket med 50%.

– Sverre og jeg har om lag

samme type kreft på levera, men Sverres er mer fremskredent og noe hissigere. Den behandlingen han får kan bli aktuell for meg også, men ikke enda, forteller Runar.

– Det finnes en rekke mulige behandlinger, og hvis én type behandling ikke har virkning lenger, må man bytte. Derfor er det om å gjøre holde på en behandling så lenge den har effekt, for ikke å bruke opp mulighetene unødvendig.

Vendepunkt, for hvem?

Mange snakker om hvordan livet snudde da de fikk kreft eller en annen alvorlig sykdom. Ingen av de tre karene har noen opplevelse av at kreftsykdommen i seg selv representerte noe spesielt vendepunkt i forhold til hvordan de lever livene sine.

– Hvis det er noe som er forandret så er det i forhold til mine nærmeste og til opplevelsen av nærheten i fellesskapet; verdien av det store fellesskapet som menigheten er, og de tettere vennskapa med noen få. Familien har blitt viktigere. Sykdommen som vendepunkt var nok større for dem enn for meg. Jeg sto midt oppi det og følte jeg hadde en slags kontroll, og fikk veldig god informasjon på Rikshospitalet når jeg spurte etter den. Men jeg så at det sleit på Kari (kona) og ungene, som ikke hadde hele bildet, slik jeg hadde, eller følte jeg hadde. Og jeg leste aldri om diagnosen min på nettet, forteller Runar.

– Det skal du være glad for, skyter Vagleik inn, for jeg sjekka din diagnose, og informasjonen på nettet var mye

mer negativt enn det som var reelt.

– Det slutta jeg og fort med, forteller Sverre.

– For slik krefftoeringen fremstilte det, var det bare til å dra deg ned.

Runar vil fullføre det han skulle si, men tårene kommer, og han må ta en pause. Han samler seg snart, og fortsetter:

– Jeg følte jeg hadde full kontroll på hvordan saken lå an, og hadde ingen sterk opplevelse av at livet snudde, i alle fall ikke i forhold til døden, men mye sterkere i forhold til familien som var redd for å miste pappa...

Runar opplevde et slags vendepunkt etter at han ble operert, for da begynte kona Kari å krangle på helsa. Rollene byttet. Hun hadde også begynt å kjenne på noe, som viste seg å være MS. Jeg skjønnte hvordan det gikk inn på henne å ha en kreftsyk mann. At hun liksom måtte være sterk fordi jeg var syk, det var beintøft til å begynne med. Da jeg så at at det gikk rimelig greit med meg, og jeg kunne slippe på litt, var det hun som var syk, og jeg kunne ikke være så syk.... Selv om jeg har uheldredelig kreft, forstod jeg tidlig at dette overlever jeg trolig med stor margin, og har fått vite gjennom god kontakt med Rikshospitalet, at dette kan jeg ikke være så syk.... Selv om jeg har uhelbredelig kreft, forstod jeg tidlig at dette overlever jeg trolig med stor margin, og har fått vite gjennom god kontakt med Rikshospitalet, at dette kan jeg ikke være så syk.... Selv om jeg har uhelbredelig kreft, forstod jeg tidlig at dette overlever jeg trolig med stor margin, og har fått vite gjennom god kontakt med Rikshospitalet, at dette kan jeg ikke være så syk....

– Men jeg gledet meg til hver gang, til å treffe behandlingerne mine. De visste hva de skulle gjøre, sånn, sånn, sånn. Jeg kjente meg så trygg. Sverre har ikke hatt den samme positive og trygge opplevelsen av å bli godt informert.

– For meg har det vært mye tilfældigheter. Og det synes jeg egentlig er litt trist, at ikke alle skal får de samme sjansene, sier han.

At informasjonen er god og korrekt gjelder i enda større grad dem rundt en. Det erfarer Sverre også.

– En av døtrene mine hadde fått høre at den behandlingen jeg fikk bare var livsforlengende... Da mått jeg si til henne at det er jo den frokosten jeg smører meg hver dag også. Den er like mye livsforlengende. Det er jo ikke verre enn det... Jeg har lovet henne at vi skal feire 70-årsdagen min i Afrika. Det er 11 år til, ler Sverre.

– Det skal i alle fall ikke være noen som skal ha betalt for å gjøre det, sier Sverre.

– Da blir Gud liten. Når vi begynner å trekke Gud ned og definere ham, da gjøre vi ham liten. Og det er han ikke. Gud er stor. Da jeg fikk beskjed om at jeg var syk kjente jeg det veldig sterkt at det var som noe tungt bare datt av meg med det samme. Jeg visste at om det verste skulle skje, så hadde Gud en plass til meg, bakenfor døden. Slik er min enkle barnetro. Mennesker dør hele tiden, og en dag er det min tur, og den kommer for oss alle, åkke som, slår Sverre fast.

– Men jeg har opplevd at folk kommer bort til meg og sier at de ber for meg, og da har jeg kjent en fysisk varme i kroppen og kjent at det har vært godt både i meg og rundt meg.

– Da Runar opplevde at den første mistanken om kreft var falsk alarm, var det noen som mente at han var blitt helbredet, og at han bare «ikke trodde nok», som godtok forklarlingen om at det var falsk alarm.

– Da måtte jeg ha meg en prat med Oddvar prest om dette med med helbredelse. Og jeg husker han sa at helbredelse er «å bli hel», og kroppen ikke nødvendigvis må være hel og feilfri for at man skal kunne oppleve å være eller bli hel. Jeg tror ikke jeg hadde hatt frimodiget til å be selv eller at noen andre skulle be for meg om at Runar, jeg, måtte bli frisk. Det stemmer ikke for meg. «Jeg vil gjerne leve Gud, men gi meg kraft til å møte det som kommer» ber jeg.

– Jeg har fått et bonusliv, sier Sverre.

– Jeg skulle egentlig ikke vært her nå. Det er vel også en form for helbredelse, er det ikke? spor han.

Vagleik opplever det veldig dobbelt, det at sydommen har utløst en enorm bønnaktivitet.

– Men det er veldig mye positivt i det, understreker han. Samtidig mener han at om Gud skulle helbrede noen, så skulle han i alle fall ikke ta en gammel mann på 60 som for lengst var bestefar.

– Ta heller en ung som trenger det bedre, er hans klare mening.

Like fullt lot han en prest salve ham og be for ham. Presten hadde selv hatt kreft, og spurte Vagleik om han vil være aleine hjemme – la han seg «ut på anbud» som han sa. Han ba om å få bo fire døgn hos et vennepar for at kona Eva skulle få dra på tur med de andre.

– På den måten gav du andre opplevelsen av å kunne bidra med noe, i tillegg til at Eva fikk dra, sier Runar.

– Der har vi andre noe å lære...
– Jeg sa det nok også til

helt til bunns, så hadde jeg det spøkelsset bak meg, så kom døden, og da kunne jeg blitt redd. Men jeg har ikke ligget våken en eneste natt og grudd, sier han.

– Hvis du er frisk og uten plager, og får beskjed om at du har kreft, så er det et sjokk, sier Vagleik.

– Men jeg var så dårlig, at å få beskjed om at det var kreft, det var nærmest en lettelse, selv om det var dystre utsikter. Endelig kunne en komme i gang og gjøre noe. De regelmessige turene til Oslo ble som en jobb og nesten lystbetont.

– Det var bare fordi du trodde du skulle spy mindre hver gang, smiler Runar.

– Og så blei det bare verre, svarer Vagleik.

– Men jeg gledet meg til hver gang, til å treffe behandlingerne mine. De visste hva de skulle gjøre, sånn, sånn, sånn. Jeg kjente meg så trygg.

Sverre har ikke hatt den samme positive og trygge opplevelsen av å bli godt informert.

– For meg har det vært mye tilfældigheter. Og det synes jeg egentlig er litt trist, at ikke alle skal får de samme sjansene, sier han.

At informasjonen er god og korrekt gjelder i enda større grad dem rundt en. Det erfarer Sverre også.

– En av døtrene mine hadde fått høre at den behandlingen jeg fikk bare var livsforlengende... Da mått jeg si til henne at det er jo den frokosten jeg smører meg hver dag også. Den er like mye livsforlengende. Det er jo ikke verre enn det... Jeg har lovet henne at vi skal feire 70-årsdagen min i Afrika. Det er 11 år til, ler Sverre.

– Det skal i alle fall ikke være noen som skal ha betalt for å gjøre det, sier Sverre.

– Da blir Gud liten. Når vi begynner å trekke Gud ned og definere ham, da gjøre vi ham liten. Og det er han ikke. Gud er stor. Da jeg fikk beskjed om at jeg var syk kjente jeg det veldig sterkt at det var som noe tungt bare datt av meg med det samme. Jeg visste at om det verste skulle skje, så hadde Gud en plass til meg, bakenfor døden. Slik er min enkle barnetro. Mennesker dør hele tiden, og en dag er det min tur, og den kommer for oss alle, åkke som, slår Sverre fast.

– Men jeg har opplevd at folk kommer bort til meg og sier at de ber for meg, og da har jeg kjent en fysisk varme i kroppen og kjent at det har vært godt både i meg og rundt meg.

– Da Runar opplevde at den første mistanken om kreft var falsk alarm, var det noen som mente at han var blitt helbredet, og at han bare «ikke trodde nok», som godtok forklarlingen om at det var falsk alarm.

– Da måtte jeg ha meg en prat med Oddvar prest om dette med med helbredelse. Og jeg husker han sa at helbredelse er «å bli hel», og kroppen ikke nødvendigvis må være hel og feilfri for at man skal kunne oppleve å være eller bli hel. Jeg tror ikke jeg hadde hatt frimodiget til å be selv eller at noen andre skulle be for meg om at Runar, jeg, måtte bli frisk. Det stemmer ikke for meg. «Jeg vil gjerne leve Gud, men gi meg kraft til å møte det som kommer» ber jeg.

– Jeg har fått et bonusliv, sier Sverre.

– Jeg skulle egentlig ikke vært her nå. Det er vel også en form for helbredelse, er det ikke? spor han.

Vagleik opplever det veldig dobbelt, det at sydommen har utløst en enorm bønnaktivitet.

– Men det er veldig mye positivt i det, understreker han. Samtidig mener han at om Gud skulle helbrede noen, så skulle han i alle fall ikke ta en gammel mann på 60 som for lengst var bestefar.

– Ta heller en ung som trenger det bedre, er hans klare mening.

Like fullt lot han en prest salve ham og be for ham. Presten hadde selv hatt kreft, og spurte Vagleik om han vil være aleine hjemme – la han seg «ut på anbud» som han sa. Han ba om å få bo fire døgn hos et vennepar for at kona Eva skulle få dra på tur med de andre.

– På den måten gav du andre opplevelsen av å kunne bidra med noe, i tillegg til at Eva fikk dra, sier Runar.

– Der har vi andre noe å lære...
– Jeg sa det nok også til

Vårherre for andre, for familien min... Sånn var det ikke før. Jeg har jo alltid vært med i bedehus- og menighetsliv, men jeg er ikke så flink til å formulere bønner, men det får Vårherre ta seg av å sortere. Og jeg har kunnet sagt til andre at jeg skal tenke på deg.

– Jeg liker helst å si at du har vært i bønnene mine, skyter Runar inn.

– Ja, det er jo bønn det er, svarer Sverre.

– Og den biten har nok blitt annerledes enn den var, sier han.

Helbredelse

Å bli helbredet, er mulig. Men et er et vanskelig område å orientere seg i, både i forhold til egne tanker og andres påvirkning. Og Vagleik har et poeng når han formulerer seg slik:

– Vår herre er åpenbart bakpå når det gjelder å helbrede, for folk dør veldig meningsløst.

Skaren av dem som vil kunn skrive under på det, er stor. Det er sjelden en ser mye mening i at mennesker dør. Snarere tvert om. Kanskje skyldes det at vi i vår velstandskultur lever som om vi ikke har noe å frykte, døden er noe langt der framme og vi skyver det foran oss så lenge det går og helst litt til...

Men helbredelser forekommer, men enda oftere skjer det tydeligvis ikke, og mennesker dør.

Jeg vil vite hvordan de tre har møtt den siden av sykdommen; enten egne eller andres tanker om at Gud kan helbrede dem, og at de kan bes friske.

– Det skal i alle fall ikke være noen som skal ha betalt for å gjøre det, sier Sverre.

– Da blir Gud liten. Når vi begynner å trekke Gud ned og definere ham, da gjøre vi ham liten. Og det er han ikke. Gud er stor. Da jeg fikk beskjed om at jeg var syk kjente jeg det veldig sterkt at det var som noe tungt bare datt av meg med det samme. Jeg visste at om det verste skulle skje, så hadde Gud en plass til meg, bakenfor døden. Slik er min enkle barnetro. Mennesker dør hele tiden, og en dag er det min tur, og den kommer for oss alle, åkke som, slår Sverre fast.

– Men jeg har opplevd at folk kommer bort til meg og sier at de ber for meg, og da har jeg kjent en fysisk varme i kroppen og kjent at det har vært godt både i meg og rundt meg.

– Da Runar opplevde at den første mistanken om kreft var falsk alarm, var det noen som mente at han var blitt helbredet, og at han bare «ikke trodde nok», som godtok forklarlingen om at det var falsk alarm.

– Da måtte jeg ha meg en prat med Oddvar prest om dette med med helbredelse. Og jeg husker han sa at helbredelse er «å bli hel», og kroppen ikke nødvendigvis må være hel og feilfri for at man skal kunne oppleve å være eller bli hel. Jeg tror ikke jeg hadde hatt frimodiget til å be selv eller at noen andre skulle be for meg om at Runar, jeg, måtte bli frisk. Det stemmer ikke for meg. «Jeg vil gjerne leve Gud, men gi meg kraft til å møte det som kommer» ber jeg.

– Jeg har fått et bonusliv, sier Sverre.

– Jeg skulle egentlig ikke vært her nå. Det er vel også en form for helbredelse, er det ikke? spor han.

Vagleik opplever det veldig dobbelt, det at sydommen har utløst en enorm bønnaktivitet.

– Men det er veldig mye positivt i det, understreker han. Samtidig mener han at om Gud skulle helbrede noen, så skulle han i alle fall ikke ta en gammel mann på 60 som for lengst var bestefar.

– Ta heller en ung som trenger det bedre, er hans klare mening.

Like fullt lot han en prest salve ham og be for ham. Presten hadde selv hatt kreft, og spurte Vagleik om han vil være aleine hjemme – la han seg «ut på anbud» som han sa. Han ba om å få bo fire døgn hos et vennepar for at kona Eva skulle få dra på tur med de andre.

– På den måten gav du andre opplevelsen av å kunne bidra med noe, i tillegg til at Eva fikk dra, sier Runar.

– Der har vi andre noe å lære...
– Jeg sa det nok også til

etterpå. Jeg synes det er fint å ha gjort det, og fint for Evas del, sier han.

– Men jeg har opplevd at folk kommer bort til meg og sier at de ber for meg, og da har jeg kjent en fysisk varme i kroppen og kjent at det har vært godt både i meg og rundt meg.

– Da Runar opplevde at den første mistanken om kreft var falsk alarm, var det noen som mente at han var blitt helbredet, og at han bare «ikke trodde nok», som godtok forklarlingen om at det var falsk alarm.

– Da måtte jeg ha meg en prat med Oddvar prest om dette med med helbredelse. Og jeg husker han sa at helbredelse er «å bli hel», og kroppen ikke nødvendigvis må være hel og feilfri for at man skal kunne oppleve å være eller bli hel. Jeg tror ikke jeg hadde hatt frimodiget til å be selv eller at noen andre skulle be for meg om at Runar, jeg, måtte bli frisk. Det stemmer ikke for meg. «Jeg vil gjerne leve Gud, men gi meg kraft til å møte det som kommer» ber jeg.

– Jeg har fått et bonusliv, sier Sverre.

– Jeg skulle egentlig ikke vært her nå. Det er vel også en form for helbredelse, er det ikke? spor han.

Vagleik opplever det veldig dobbelt, det at sydommen har utløst en enorm bønnaktivitet.

– Men det er veldig mye positivt i det, understreker han. Samtidig mener han at om Gud skulle helbrede noen, så skulle han i alle fall ikke ta en gammel mann på 60 som for lengst var bestefar.

– Ta heller en ung som trenger det bedre, er hans klare mening.

Like fullt lot han en prest salve ham og be for ham. Presten hadde selv hatt kreft, og spurte Vagleik om han vil være aleine hjemme – la han seg «ut på anbud» som han sa. Han ba om å få bo fire døgn hos et vennepar for at kona Eva skulle få dra på tur med de andre.

– På den måten gav du andre opplevelsen av å kunne bidra med noe, i tillegg til at Eva fikk dra, sier Runar.

– Der har vi andre noe å lære...
– Jeg sa det nok også til

etterpå. Jeg synes det er fint å ha gjort det, og fint for Evas del, sier han.

– Men jeg har opplevd at folk kommer bort til meg og sier at de ber for meg, og da har jeg kjent en fysisk varme i kroppen og kjent at det har vært godt både i meg og rundt meg.

– Da Runar opplevde at den første mistanken om kreft var falsk alarm, var det noen som mente at han var blitt helbredet, og at han bare «ikke trodde nok», som godtok forklarlingen om at det var falsk alarm.

– Da måtte jeg ha meg en prat med Oddvar prest om dette med med helbredelse. Og jeg husker han sa at helbredelse er «å bli hel», og kroppen ikke nødvendigvis må være hel og feilfri for at man skal kunne oppleve å være eller bli hel. Jeg tror ikke jeg hadde hatt frimodiget til å be selv eller at noen andre skulle be for meg om at Runar, jeg, måtte bli frisk. Det stemmer ikke for meg. «Jeg vil gjerne leve Gud, men gi meg kraft til å møte det som kommer» ber jeg.

– Jeg har fått et bonusliv, sier Sverre.

– Jeg skulle egentlig ikke vært her nå. Det er vel også en form for helbredelse, er det ikke? spor han.

Vagleik opplever det veldig dobbelt, det at sydommen har utløst en enorm bønnaktivitet.

– Men det er veldig mye positivt i det, understreker han. Samtidig mener han at om Gud skulle helbrede noen, så skulle han i alle fall ikke ta en gammel mann på 60 som for lengst var bestefar.

– Ta heller en ung som trenger det bedre, er hans klare mening.

Like fullt lot han en prest salve ham og be for ham. Presten hadde selv hatt kreft, og spurte Vagleik om han vil være aleine hjemme – la han seg «ut på anbud» som han sa. Han ba om å få bo fire døgn hos et vennepar for at kona Eva skulle få dra på tur med de andre.

– På den måten gav du andre opplevelsen av å kunne bidra med noe, i tillegg til at Eva fikk dra, sier Runar.

– Der har vi andre noe å lære...
– Jeg sa det nok også til

noen som jeg følte jeg var i posisjon overfor, at om de skulle til Oslo en tur, så hadde det vært veldig kjekt om de stakk innom, og til og med om de kom bare for å besøke meg. Det kunne jeg jo ikke vente, men jeg lot de forstå at jeg hadde satt veldig pris på det, bekjenner han.

Den mannen overrasker stadig!

Komme tilbake

Far til Runar hadde et uttrykk når noen døde: «Han fekk ikkje vere med lenger».

– For meg har det vært slik. Jobben er et synlig bevis på at jeg er med. Jeg tenker ikke at det skal bli så rasende festlig å komme til himmelen, selv om det nok blir det også. Jeg vil vil være her. Mens Vagleik prøvde å tenke seg selv som død, tenkte jeg det motsatte. For meg var det en besettelse å komme tilbake til lastebil. Jeg har ikke verdens viktigste jobb, men hvem har nå det egentlig... Døden var ikke noe alternativ, og jeg mener jeg ikke skudde tanken på den fra meg heller. Jeg tenkte mer: Hvordan takler jeg det livet jeg nå har fått å leve? Muskelgikta holdt meg utenfor jobb lenger enn om det bare hadde vært kreften. Derfor var det et voldsomt følelsesladet øyeblikk da jeg hadde lastet første lasset i Oslo, etter sykdomsperioden...

Igen kommer tårene, men også latteren.

– Det er noen sterke..., hiker han.

Tårene triller.

– Han ringte meg fra et sted oppe ved Mjøsa en plass, og da trilla tårene, smiler Vagleik.

Da jeg hadde kokt meg kaffe og var ute på E6 på veg nordover...

Igen kommer tårene.

– Jeg har aldri grene så mye, innrømmer han, og ler mens tårene triller.

Sverre har det litt annerledes, i og med at han har eget firma og kan komme og gå som han vil. Noen dager er han på kontoret og mange dager er han det ikke. Men han synes det er godt å være der og møte kolleger og gjøre det han synes er kjekt; å tegne hus.

Han peker på et bildet han har på veggen, med en replikkveksling mellom to karer:

«En dag skal vi alle dø» sier den ene. «Og alle de andre dagene skal vi det ikke» svarer den andre.

– Det er meg, sier Sverre.

– Alle de andre dagene skal jeg leve, ha det gøy med de rundt meg, og leve de dagene, og gjøre det beste ut av det. Jeg ser så mange rundt meg som har det mye verre enn meg. Jeg er blitt diabetiker, men har ellers ingen ubehag. Andre sitter i rullestol eller har vært blinde hele livet, og lært seg å leve med det. Jeg har fått et bonusliv, og må bare takke for det.

Vagleik opplevde det fryktelig tungt å måtte kaste inn hansken da han ble dødssyk, og er glad for å være tilbake.

– Vi har jo alle sammen jobber vi liker, og har planer om å gå til vi er 67 opptil flere av oss, smiler han.

– Jeg så mennesker på naborommet som døde 30 år gamle og med små barn. Det er dumt å måtte dø, men det er enda dummere når du er 30. Å få det når du er 60, pytt pytt...

De har klart å sette ting i perspektiv disse karene, og snakker åpent om det de har vært gjennom og hvordan livet er nå.

– Snakker dere fritt og utvungent om døden, med ektefelle, barn eller hvem det måtte angå? vil jeg vite.

– Professor Per Fugelli mener man i samfunnet generelt ikke agerer som om døden er noe alle skal møte før eller siden. Han mener vi ville fått et annet og «riktigere» samfunn dersom de folkevalgte besto av dødssyke...

– Jeg tror det har med velstand å gjøre, sier Sverre.

– Vi lever som om vi skal overleve, at vi kan kjøpe oss ut og surfe videre...

Veldig få har overlevd, replicherer Runar.

Hjemme er vi veldig ajour, forteller Vagleik.

– Jeg har hørt det er blitt sagt at det må du skåne kona di for, eller til kona: Det må du skåne den dødssyke mannen din for. Der har jeg aldri vært, og jeg ville ikke komme dit heller. Da dødsrisikoen ikke var ti prosent men nærmere tretti eller førti...

– Den var mye mer, skyter Runar inn.

– Da snakka vi rimelig reaktivt mellom to karer:

hjemme. Det var jo ikke evig liv det gjaldt, men noen få års utsettelse. Sånn sett ble det litt komisk og ikke så alvorlig heller.

Blir noe annerledes for fremtiden?

– Vi er enige om at dersom en av oss dør, så må Eva selge huset..., sier Vagleik om det å se framover.

Det går et øyeblikk før vi plukker det vittige poenget hans.

– Altså, jeg dør først, sier han for å være sikker.

Det er i det hele tatt blitt ledd mye under denne samtalen, med noen tårer innimellom. Det forteller meg noe om den tryggheten disse karene har, etter det de har vært igjennom, men også at de har gått noen runder både før, under og etter at de opplevde å rammes av sykdom.

De tre er noe usikre på om kreftsykdommen har forandret dem noe særlig. Stort sett lever de på samme måte som før, men litt mer oppmerksomme på de nærmeste rundt dem.

– Jeg ville ikke vært det foruten, sier Vagleik om det han har vært gjennom, men innrømmer at det kanskje var å ta munnen for full.

– Åå, den er jeg ikke helt med på, kommenterer Sverre.

– Nei, det er noe dritt, men likevel. 2012 var et godt år for meg, det står fast, holder Vagleik på.

Like vel er det noe der, som de alle tre er enige i, at det også har ført til en del godt som som de kanskje ikke ville opplevd om de ikke hadde blitt syke. Mye handler om nærhet til familie og venner, og opplevelsen av å bli sett og tatt vare på, og at vennskap er blitt styrket.

– Det ble en aha-opplevelser for Kari og meg da vi satt på Lindeknuten og spiste appelsin etter skituren opp. Vi går på ski begge to. Vi lever litt saktere og annerleds enn før, men vi holder på likevel. Folk spør om jeg er frisk. Nei, jeg har kreft og litt annet diildall, og kona har MS, men jeg har et godt liv.

Og det vil de alle tre skrive under på, at her og nå har de et godt liv.

STØTT
Swazihjelpen

konto 2801.13.70103

BLI FADDER!

STØTTEFORENING RUSSISKE BARN

Bregnevn. 10, Fevik
konto 2801.02.58148

VI KAN BIL!

- SERVICE/REP – ALLE MERKER
- EU-KONTROLL
- BILGLASS, REP/BYTT
- LAKK/KAROSSERI
- SKADETAKSERING
- FALCK BILREDNING (24 T)
- ORG. OPEL-SAAB VERKSTED

JP & Thygesen AS

LILLESANDSVN. 29, 4877 GRIMSTAD
TLF: 37 25 29 30 www.jpthygesen.no

MARK ASTRUP

JENS PETTER FOSSE

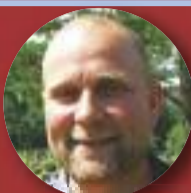
CHRISTIAN THERKILSEN

KONTAKTinformasjon

Fjære menighet

POSTADRESSE
Fjære menighet
Fjæreveien 185
4885 Grimstad

TELEFONER
Sentralbord kirkekontoret
37 09 01 00 / 37 09 01 13
Fevik kirke
37 04 82 33 / 37 09 01 06

ANSATTE

Håvard Backe
Kirketjener i Fjære
T: 37 09 11 40

Helge Flaath
Kirketjener i Fjære
T: 37 09 11 40

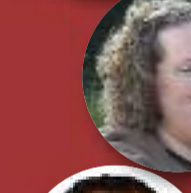
Ingunn Metveit Olsen
Menighetspedagog
imo@grimstad.kirken.no
T: 37 09 01 18

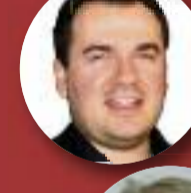
Kjell Olav Haugen
Kateket
koh@grimstad.kirken.no
T: 37 09 01 16

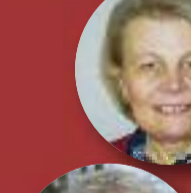
Kirsti Pedersen Haugen
Musikalsk leder i Fevik
kph@grimstad.kirken.no
T: 37 09 01 17

Eli Anne Haugen
Barne- og ungdomsarb.
eh@grimstad.kirken.no
T: 37 09 01 14

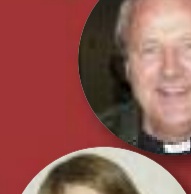
Andrea Maini
Organist i Fjære
am@grimstad.kirken.no
T: 37 09 01 15

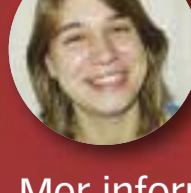
Anne Marie Midtbø
Daglig leder
amm@grimstad.kirken.no
T: 37 09 01 13

Helge Spilling
Sokneprest
hs@grimstad.kirken.no
T: 37 09 01 12

Oddvar Tveito
Kapellan
ot@grimstad.kirken.no
T: 37 09 01 09

Ingvild Wangenstein Limm
Barne- og ungdomsarb.
iw@grimstad.kirken.no
T: 37 09 01 14

Mer informasjon om Fjære menighet og oppdaterte opplysninger om aktiviteter i kirkene finner du på www.fjæreposten.no

GUDSTJENESTENE

Fjære kirke

22.12.	11:00	Gudstj. v/Vidar Øvland
24.12.	14:30	Gudstj. v/Vidar Øvland
	16:00	Gudstj. v/Vidar Øvland
25.12.	11:00	Gudstj. v/Helge Spilling
26.12.	11:00	Gudstj. v/Helge Spilling
05.01.	11:00	Gudstj. v/Svein Lilleaasen.
19.01.	11:00	Familiegudstj. v/Oddvar Tveito. Dåpsskolestart.
26.01.	11:00	Gudstj. v/Helge Spilling.
02.02.	11:00	Gudstj. v/Helge Spilling.
09.02.	11:00	Familiegudstj. v/Helge Spilling. Dåpsskoleavslutning.
16.02.	11:00	Felles gudstj. på Bibelskolen i Grimstad.
23.02.	11:00	Gudstj. v/Oddvar Tveito.

Fevik kirke

22.12.	20:30	Julenattiné i Fevikhallen
24.12.	14:30	Gudstj. v/Oddvar Tveito
	16:00	
25.12.	13:00	Gudstj. v/Oddvar Tveito
05.01.	11:00	Gudstj. v/Oddvar Tveito. Juletefrest
12.01.	11:00	Gudstj. v/Helge Spilling. Søndagsskole
17.01.	20:30	Ung messe v/Vidar Øvland
19.01.	17:00	Familiegudstj. v/Oddvar Tveito. Dåpsskolestart.
26.01.	11:00	Gudstj. v/Oddvar Tveito. Søndagsskole.
02.02.	11:00	Gudstj. v/Oddvar Tveito
09.02.	17:00	Familiegudstj. v/Helge Spilling. Dåpsskoleavslutning.
	14:02.	20:30 Ung messe
	16:02.	11:00 Gudstj. v/Oddvar Tveito. Søndagsskole
22.02.	16:00	Basar for søndagsskolen
23.02.	11:00	Gudstj. v/Helge Spilling

PREKENTEKSTEN for søndag 22. desember

46 Da sa Maria: «Min sjel opphøyer Herren, **47** og min ånd fryder seg i Gud, min frelser. **48** For han har sett til sin tjenestekvinne i hennes fattigdom. Og se, fra nå av skal alle slekter prise meg salig, **49** for store ting har han gjort mot meg, han, den mektige; hellig er hans navn. **50** Fra slekt til slekt varer hans miskunn over dem som frykter ham. **51** Han gjorde storverk med sin sterke arm; han spredte dem som bar hovmodstanker i hjertet. **52** Han støtte herskere ned fra tronen og løftet opp de lave. **53** Han mettet de sultne med gode gaver, men sendte de rike tomhendte fra seg. **54** Han tok seg av Israel, sin tjener, og husket på sin miskunn **55** slik han lovet våre fedre, Abraham og hans ætt, til evig tid.»

Luk 1,46-55

TRENGER DU KIRKESKYSS?

Trenger du skyss for å komme deg til gudstjeneste, kan du ringe en av disse kontaktene:

Beth Løhaugen, Kroken, tlf. 48277934
Kari Normann Erlandsen, Hesnes, tlf. 37041333 / 91109837
Berte Marie Reiersølmoen, Bergemoen, tlf. 37042241
Solveig Tønnesøl, Grefstad/Hausland, tlf. 37047191.

hilsen presten

EN YDMYK GUD

Som prest får jeg være med på mye spennende. I disse dager holder vi på med julevandring for barnehagene i kirken. Og jeg får være selveste keiser Augustus, den mektige keiser og verdenshersker. Og jeg innrommer glatt at jeg trives i rollen!

I julevandringen er det ulike tablåer. Det ene er ute på Betlehemsmarkene. Englene har sangøvelse i «himmelen» sammen med erkeengelen Gabriella. De øver på sangen: «Ære være Gud i det høyeste!» Men gjeterne som de skal synge for er ikke av de høyest verdsatte. Snarere tvert imot. I spillet står det at de ble sett ned på. Men det er disse som blir de første som får høre englesang. Om en Gud som fødes i en stall. Gud for våre føtter. En sårbar Gud, utlevert i menneskers hender. En forfulgt Gud, som snart blir flyktning.

Julespillet går videre fram til stallet. Og her må selveste keiser Augustus knele og fortelle barna at der i stallet ligger han som kom til verden for å vise oss mennesker hvem Gud er og hvordan Gud er. Noen vise menn, som tyder stjerner - en av den tids mange religioner - kommer til stallet, og tilber barnet i krybben. De gir barnet gaver. Og så spør jeg barna: Hva kan vi gi til Jesus? Jeg håper at de kanskje svarer: Livet vårt, el-

ler hjertet vårt. Men barn tenker konkret og en svarer: «En ny seng», en annen sier: «En sutt», og en tredje: «En ny bleie». Det var da det for alvor gikk opp for meg at Gud var blitt mennes-

makt og dødens makt. Som vandrer fra vugge til grav med en ting for øyet: Å la selv den minste (gjeter), få høre: Ære være Gud i det laveste.

Jeg skriver dette samme dag som vi har fått meldingen om at Nelson Mandela er død. Han var et levende vitne om en makt som er sterkere enn døden. Han var et levende vitne om en makt som ikke vil ta hevn, men søke forsoning og gjenoppretting.

Så vil verden skrive stadig nye fortellinger om maktmisbruk og andre onde ting. Men midt i denne verden tror jeg på en Gud som fremdeles går omkring med fred og forsoning som mål. Så velkommen til kirken, vår tids stall, hvor du kan undre deg over den Gud som har valgt å bruke kjærlighet som makt.

God jul - til hver og en av dere!

Hilsen Oddvar prest

Juletefrest for små og store!

FEVIK KIRKE 5. januar kl 17

- Julenissen kommer
- Elle Melle og søndagsskolen deltar.
- Andakt
- Kollekt

fast giveretjeneste

Bli fast giver til Fjære menighet

Det er enkelt og praktisk for deg som giver, og det gir menighetens arbeid blant barn og ungdom nødvendige, faste inntekter.

Du bestemmer

Selvsagt velger du selv hvor ofte og hvor mye du vil gi. For deg som bruker nettbank kan du selv legge inn fast trekk der. Bruker du ikke nettbank kan du henvende deg til banken, og de vil hjelpe deg med å lage til et fast trekk. Du kan også betale med giro. Ønsker

du å få tilsendt ferdig utfylte giroer, henvender du deg til menighetskontoret, tlf 37 09 01 13.

Skattefri gave

Alle gaver over kr. 500,- i løpet av et år kan trekkes fra på skatten. Det kan trekkes fra opptil kr. 12000,-. Ved å oppgi personnummer vil vi sørge for at det sendes inn beretning til Skattekontoret om dette.

Kontonummer: 2840.31.19581
Merkes:
Fast givertjeneste, Fjære

det skjer fast

BARN OG UNGE

BABYSANG
FMU-huset på mandager (påmelding)

ALFSAM
FMU-huset annen- hver torsdag kl. 18.00-20.00

SMÅBARNSSANG 1-6 ÅR
FMU-huset på mandager kl. 10.00

UNGDOMSGRUPPA LIA
Lia bedehus, annen- hver onsdag i oddetallsuker kl.19.00

SMÅBARNSTREFF
Vik bedehus fredag kl. 10.00-12.30

UNGDOMSGRUPPA FEVIK
Fevik kirke fredag kl. 20.00

SMÅBARNSTREFF
Fevik kirke hver onsdag kl. 10.30

FMU, FJÆRE MENIGHETS UNGDOM
FMU-huset mandager kl. 18.00

FEVIK KIRKE SØNDAGSSKOLE BS-AGENTENE
Disse annenhver søndag kl. 11.00

FJÆRE SPEIDERGRUPPE
har samling i Fjæreparken annenhver tirsdag fra kl. 17.30-19.00

VIK SØNDAGSSKOLE
Vik bedehus hver søndag kl. 11.00-12.00

VOKSNE MORGENSANG I FJÆRE KIRKE
Hver torsdag kl. 09.00

TORS DAGSKLUBBEN
Vik bedehus annenhver torsdag kl. 18.00-19.30

PROKOR over annenhver onsdag i Fevik kirke kl. 20.00-22.00

HESNES JENTEFØRENING
Hesnes bedehus annenhver tirsdag kl. 17.30-19.00

FJÆRE KAMMERKOR
har øvinger i Fjære kapell onsdag kl. 19.30

BARNELAGET LIA
Lia bedehus annenhver onsdag i partallsuker kl. 17.30

ELDRETRUFF
på Vik bedehus kl 16.00 hver fjerde tirsdag i måneden.

ELLE MELLE FEVIK
Elle Melle Mine hver tirsdag i Fevik kirke kl. 17.15
Elle Melle Tween og tenkor-gruppa Joy annenhver tirsdag kl. 18.15

Conradi Begravelsesbyrå

FEVIK - FJÆRE - GRIMSTAD

Innehavere

Tonje Margrete og Trond Magne Teistedal

Vi besørger alle byråttjenester
Tlf. 37 04 65 95

Hele døgnet

Haglund Regnskap as

AUTORISERT REGNKAPSFØRERSELSKAP

Sømsveien 5 • 4870 Fevik
Regnskap - Bedriftsrådgivning

Tlf. 37 25 61 00
www.haglund.no
Medlem NARF

Topland Begravelsesbyrå
Arne Topland, tel. 37 04 06 76

Vi ønsker
Fjære menighet
lykke til i arbeidet

www.toplandbegravelsesbyraa.no

Hageland

Syvertsens Gartneri
Skogheim Gartneri

Vi støtter
Fjære menighets arbeid

PRIMA
GRUPPEN aksjeselskap

Du gjør det du kan
– vi gjør det vi kan!

FEVIK
REGNSKAP & ØKONOMI

Avdeling av Multi Regnskap AS
Sømsveien 5, 4870 Fevik - tlf. 37 04 40 06
www.fevikregnskap.no

ARKITEKTKONTORET

Suerre Halvorsen AS

- ARKITEKTTJENESTER
- REGULERINGS- OG BEBYGGELSESPLANFARBEREID
- EYPLANLEGGING

KIRKEGATEN 1 B, 4878 GRIMSTAD
Tlf: 37251075 mob. 90136635 www.suerrehalvorsen.no

EURONICS

Tlf. 37 25 87 77
Bergemoen

LIKE BILLIG,
men mye hyggeligere!

Frode Jari

Europas største el-kjede

En gammel dags julaften

Nå skal jeg så sannelig fortelle dere litt om en julaften i gamle dager. Det er fryktelig lenge siden iallfall, for jeg er snart hundre år. – Jeg blir det iallfall sikkert hvis jeg lever så lenge.

Og den gangen var jeg bare ni år og var nylig kommet til Norge fra London, hvor min far hadde vært sjømannsprest. Og da var det så langt mellom hver jul, at en kunne bli ganske mismodig ved tanken. – Jeg husker jeg kunne sette meg ned og støtte hodet i begge hender og gruble på dette som het tiden, skulle det ikke være mulig å få den til å gå litt fortere tro? Dette underlige som kaltes et år, tre hundre og fem og seksti dager som hver enkelt måtte leves igjennom innen det ble jul en gang til, hvorledes skulle en liten gutt få all denne tiden til å gå? Det var langt nok fra søndag til søndag, men et år, det var nesten håpløst – det var som evigheten omtrent.

Men hvordan jeg nå hadde fått det til, så husker jeg iallfall det at jeg virkelig gredde det en gang og var kommet gjennom nesten alle disse dagene, og at det laget seg til jul igjen. Det var det året vi var kommet til Høvåg, den vakreste av alle sørlandsbygdene, hvor min far hadde fått kall. Det var derfor ikke noen almenlig jul. – Vi barn hadde bare bodd i byer, så det var vår første jul på landet – og det var en snevinter av de store, med nedsnedde hager og tun og veier, og fonner opp over vinduskarmene. Å, som vi barn frydet oss! Prestegården var riktig nok liten med lave stuer og gisne vegger og sprukne tapeter og dårlige ovner, så de voksne var helt ute av seg imellom. Men for oss var det et ønskested, det kosefulle vi kunne tenke oss.

Og morgenen kunne vi våkne ved den syngende og ringlende lyd av dombjeller, det var så vakker å høre på. Eller vi hørte stemmer i grålysningen, det var folk som var ute med skuffer og sneplog og tre hester på rad for draget og arbeidet seg langsomt frem gjennom sneen. Eller det klang og det dunket fra skålen. Det var gårdsgutten, visste vi, som

var begynt på juleveden. Og på tunet hoppet skjærene omkring og lette etter mat i sneen. Det var nytt og spennende alt sammen. Og mens de voksne strevde med huset og dyttet og tettet for trekken og vinden og fikk alt innboet på plass, var vi ute med en liten kjelke som kostet noe som åtti øre, og hvor det såvidt var plass til en. Den klemte vi oss ned på alle tre, min søster og Kristemann og jeg, og satte utfor hvert hell vi så og forsvant somme tider i en fonn, og hadde aldri hatt det så moro i vårt liv. Og så våknet vi en morgen, og tenk, så var det blitt julaften.

Jeg tror aldri jeg har gledet meg slik til en jul som jeg hadde gledet meg denne gangen. Og nå hadde jeg det sånn, at når det var en ting jeg var glad i, så skulle den også ha det godt og være glad sammen med meg. Og derfor hadde jeg lovt meg selv, at den snille lille kjelken ikke skulle stå ute den kvelden, men være med inn til juletreet og ha det litt moro den også. Ja visst, men da vi kom ned om morgenen, så fortalte de voksne oss, at vi måtte pynte juletreet selv. De hadde ikke tid denne gangen, sa de, de hadde så meget å vareta etter den lange og tungvinte flyttingen. De hadde jo så ofte holdt jul for oss, nå kunne vi for en gangs skyld være snille og holde jul for dem.

Ja, det var ikke noe å si til det, og litt etter var vi i lag med å pynte et lite furutre som sto og ventet i den vesle stuen vi brukte til skoleværelse. Det var så lite gran i bygden, vi visste det, men likevel. Slik en furu tok seg så fattigslig ut, det var så langt og så bart mellom grenene, så mange tomrom liksom. Det var også blitt et tomrom i meg selv, og jeg kjente det ble større og større mens jeg gikk rundt og pyntet treet med Jakobsstiger og hjertekurver og alle slags hjemmelagde greier som vi hadde fått i stand om kveldene. Det vil ikke bli noe riktig juletre, syntes jeg, det var og det ble en furu bare, et tre i konfirmasjonsalderen, oppløpet og sleivet å se på. Men

jeg sa det naturligvis ikke, jeg sa i stedet at det var pent, likeså pent som et grantre, og tvang meg til å se glad ut og slo med halen så godt jeg kunne. Og somme tider tok jeg min søster om halsen og sa:

– Å du, er det ikke gildt? Men jeg syntes slett ikke at det var gildt, det var ikke det minste spennende å pynte juletreet selv. Nei, det var meget morsommere når vi ingen ting visste på forhånd, mens vi nå visste det det ikke noe å vite, for det var ingen butikker å kjøpe i med tinnsoldater og dukker og trompete og sukkertøy og kaker og valnøtter og appelsiner. Det var bare en landhandler istedet, og han bodde en halv fjerdings vei unna og handlet nesten bare med voksne ting, dumme gryter og kjedelige spader og hvitemel og bukkeseler og spiker og tobakk. Ja, så hadde han jo litt drops og noen fillekniver hvor bladet var av støpejern og som ikke kunne bli skarpe, hvor meget de så ble slipt. Nei, det var ikke som i London. Der fikk vi dessuten post minst to ganger om dagen, og her fikk vi post to ganger om uken og måtte enda hente den selv. Det gjorde at vi kjente det iblant som vi bodde så helt avsides og var kommet så langt bort, til Sibirien eller Grønland, og det var ikke så ganske fritt at vi kjente litt av det nå også, mens vi strevde med juletreet.

Fra og til gikk døren opp, og en av pikene kom med litt knask som vi skulle fylle i juletrekurvene. Til slutt fikk vi noen julelys som vi forsiktig stakk ned i holderne, men – ikke en eneste julepakke, hverken tung eller lett eller stor eller liten. Å nei, det var ikke som i London. Vi hang bare opp noe småtter som vi hadde kjøpt hos landhandleren for sparebøssepengene våre, en ti-øres sigar til far, en snelle med lintråd til mor, en ørliten dukkekopp til min søster, en støpejernskniv til Kristemann, som ikke kunne spikke likevel, pengene skulle rekke så langt at det ble så lite til hver. Men så var det jo julaften da, og så gjorde vi oss

så snille vi kunne og klappet hverandre og skulle trøste hverandre.

Jeg husker at jeg sa til min søster:

– Nå må ikke du være vond på meg, fordi du får så lite denne julen!

Litt etter sa min søster:

– Nå må ikke du heller bli vond, fordi du får så lite av meg!

Nei da, vi skulle ikke være vonde på hverandre.

Du vet det er sånn på landet, sa jeg, det er nettopp det som er så kjekt! Ialffall så er ikke jeg bedrovet.

– Jeg er heller ikke noe lei.

– Husker du ikke Robinson Crusoe, hvor glad han var for den minste ting? Akkurat sånn kjenner jeg det.

Ja, det gjorde min søster også.

Det er dessuten ikke presangene som gjør det. Nei, for vi får ikke presanger om sommeren, og vi er da skrekkelig glad likevel!

Å, vi var så snille, sa snille, at vi var ganske forundret over oss selv. Og til slutt tok vi hverandre i hånden og gikk i en halvring om furugutten med lille Kristemann mellom oss. Han var ikke seks år ennå, og hadde ikke greie på å være misnøyd, men glodde henrykt på juletreet og var hjertetilfreds med det slik som det var.

Og så ble det endelig tiden, da de voksne skulle få komme inn og se hva vi hadde stelt til for dem, så de skulle få litt hygge de også.

Jo da, de kom alle mann og stilte seg pent opp utenfor døren, slik som vi pleide å gjøre, far og mor og tante Martine, som var lærerinne for oss, og gårdsgutten og begge pikene, sannelig ble det ikke en hel rad. Imens hadde jeg vært inne med kjelken og stilt den opp i en krok, hvor den skulle få stå og se. Og så tente jeg alle lysene og åpnet døren – vær så god!

De kom høytidelig inn over terskelen og spredte seg rundt i skoleværelset, og nå sa de liksom vi pleide å si – nei for et nydelig tre, nei så flinke dere har vært! Og så tok vi hverandre i hånden og gikk rundt i en stor ring og sang i kor både store og små – gla-ade jul, hellige jul, alle de vakre julesangene som de brukte i gamle dager. Egentlig skulle det vært piano til, men pianoet sto inne i dagligstuen, og den hadde vært

stengt hele dagen, da det var så meget å gjøre i huset. Men det gikk uten piano også, vi klappet og vi neide og vi dreide oss i kretsen, og da de voksne endelig ble trette og satte seg ned for å hvile litt, tok vi på å dele presangene ut.

Å nei, å nei, sa de igjen og så på snellene og blyantene sine og hva det nå var de hadde fått, akkurat slik en hadde de ønsket seg, nei, å nei, så snille vi var!

Jeg husker jeg skattet bort på dem og undret på om de mente det, jeg syntes de så så underfundige ut, men det gjorde de voksne så ofte. Men Kristemann, som var mindre erfaren og kjente mindre til verdens treskhet – Kristemann tok det for god fisk, og så ble han så strålende glad at han stupte kråke på gulvet og rullet helt bort i kroken til kjelken. Og der deiste kjelken i gulvet, så Kristemann ble liggende under og sprelle.

Nei, som vi lo alle sammen! For Kristemann kunne ikke komme løs, han hadde filtret seg i meiene, akkurat som en fisk i et garn, og lå der og sparket og ville ut. For det var sånn med Kristemann – han kom alltid til ett eller annet som ikke hendte med andre enn ham. Vi måtte tre ham ut som en nål, han hadde sprellet seg mer og mer fast, så armer og ben stakk ut alle steder.

Men som jeg nå sto der og tenkte på at jeg egentlig ikke var så glad som jeg skulle, og at tomrommet inni meg var der fremdeles, best så sier mor:

– Ja, nå har vi vært hos dere, så nå får dere komme til oss. Men husk – ikke forenning jeg spiller!

Vi begynte å se på hverandre kjære, hva skulle dette bety? Men der tok far Kristemann i hånden og stilte seg opp foran døren til stuen, den som hadde vært låst hele dagen, og så tok hjertet mitt på å dunke så det gjorde ganske vondt. Jeg måtte titte bort på min søster – hun var nesten hvit i ansiktet sitt, med store, åpne dukkeøyne – underleppen skalv litt. Kunne det være mulig, tenkte jeg, hadde de voksne narret oss bare, var det derfor døren hadde vært låst?

Men så hørte vi at det spilte, slik som det hadde gjort i London – gla-ade jul, hellige jul,

og der åpnet min far døren, så det slo et lyshav imot oss, og gikk inn med Kristemann. Og der sto et digert juletre, en ordentlig gran som gikk helt opp i taket og lyste og skinte med stjerner og engler, med sølvkuler og perlekjeder og bitte små klokker av tynt glass og nydelige sommerfugler av silke, all juletrepynten fra London, som vi barn hadde glemt å spørre om. Og ved foten lå det en stabel av pakker, små og store om hverandre, som de voksne hadde listet i hus uten at vi hadde merket noen ting. Bestefedre og bestemor, onkler og tanter og kusiner og fettere – alle så hadde de tenkt på oss som satt der i vår ensomhet og var kommet så langt bort, at det var som vi var i Sibirien.

Men opp etter veggen bak juletreet sto det tre flunkende nye kjelker, som ganske tok pusten fra oss. Jeg husker at min var mørkeblå, og at jeg døpte den «Nordlyset» på flekken, og det ble den hende så lenge jeg hadde den. Det var den deiligste julaften jeg vet jeg har opplevd i mitt lange liv, den morsomste, den lykkeligste. Det var også den mest overraskende, den mest spennende av dem alle til sammen.

Jo, de kunne sine ting de gamle, ja sannelig var de ikke flinkere enn oss, som kom etter, og som skulle gjøre det bedre. Takk far, og takk mor!

Det er bare en ting jeg er lei for. Jeg glemte den gamle kjelken for den nye, og lot den bli stående hos furugutten, så den fikk ikke sett det virkelige treet.

KILDE TIL TANKE OG TRO FRA
GABRIEL SCOTT'S FORFATTERSKAP

«NY» bok fra Gabriel Scott, en nasjonal begivenhet

«En gammeldags julaften» er hentet fra en ny bok Gabriel Scott Selskabet gav ut i begynnelsen av desember. Boken er en samling med tekster av Gabriel Scott som ikke tidligere har vært utgitt i boks form, men som har stått i julehefter, tidsskrift og aviser. «En gammeldags julaften» ble trykket i KFUK-spiderbladets julenummer i 1949. Gabriel Scott Selskabet har samlet det man kjenner til og har klart å spore opp av løse tekster, og påbegynt en bokserie med navnet «Sanke-teina». Det er så langt planlagt tre bøker i serien, og den første er altså ute nå, til glede for alle Scott-elskere. En «ny» bok av den forlenget avdøde forfatteren er ikke daglig kost, og egentlig en liten nasjonal begivenhet.

JULENATTINÉEN **10** 2013

ÅR

FEVIKHALLEN 22. DESEMBER 20:30

Entré
voksne 150
student 100
barn gratis
Overskuddet går til
Fevik kirkes prosjekt for lidende i Syria

LYS I MØRKE

MEDVIRKENDE VOKAL: JULENATTINÉKOR & SOLISTER / SILJE KRISTIN KNUDSEN / BERIT FJELDE MARTINSEN / ERLEND GUNSTVEIT / GABRIELA CSEPREGI / ELLEN HALVORSEN LERVOLD / VIDAR ØVLAND **GJESTER VOKAL:** MORTEN LANGEMYR / HESNES BROTHERS / SIRI NARVESTAD / ELI ANNE HAUGEN / RANDI HELENE PRESTHAMMER **STRYKERENSEMBLE:** KARI ANDREA BYGLAND LARSEN (fiolin) / HALVOR AASEN (fiolin) / LENA HØYEM GABRIELSEN (fiolin) / NINA BYTTINGSMYR (fiolin) / JENNY ZITHULELE HAUGEN (cello) / ÅSE MARIA BYGLAND LARSEN (cello) **BAND:** TRYGVE SONGE (bass) / MORTEN LANGEMYR (gitar) / FREDRIK SONGE (perkusjon) / ODDVAR SÆTER (saksofon) / ANN KRISTIN OLSEN (fløyte) / BENGT MORTEN TARALDSEN (mandolin) **MUSIKALSK LEDER:** KIRSTI PEDERSEN HAUGEN (tangent)

STRAND HOTEL FEVIK

 Scalabarnehagene

 Godhet
på Fevik

 MENY
FEVIK